

ถอดบทเรียน Smart Farmer ต้นแบบสาขา นาข้าว

๑. ชื่อ นายสงคราม นามสกุล ฉัตรวารณ อายุ ๗๐ ปี
ที่อยู่ ๘๘ หมู่ ๔ ตำบลบางปืด อำเภอลำดวน จังหวัดตราด
เบอร์โทรศัพท์มือถือ ๐๘๗ ๔xxxx๙

๒. Smart Farmer ต้นแบบ สาขา ทำนา

๓. คำจำกัดความ “ชาวนาผู้ยึดมั่นในอาชีพทำนา”

๔. ประเด็นที่แสดงถึงความโดดเด่นและมีการปฏิบัติที่ดี

๔.๑ ความรู้เฉพาะสาขา

เป็นเกษตรกรที่เกิดและเติบโตในพื้นที่ที่อยู่ใกล้ชายทะเล ซึ่งการประกอบอาชีพดั้งเดิมคือการทำนาควบคู่กับการทำยางพารา แต่การทำนานั้นมีอุปสรรคเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้ทะเล น้ำที่ใช้สำหรับการทำนาจึงเป็นน้ำกร่อย เกษตรกรท่านนี้จึงได้มีการทดลอง ศึกษาหาความรู้ในด้านการใช้ธรรมชาติให้เป็นประโยชน์กับการทำอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการทำน่าน้ำเค็มซึ่งหมายถึง นาที่อยู่ใกล้ชายทะเล มีน้ำเค็มไหลเข้าคลองที่ใช้น้ำในการทำนา น้ำจึงค่อนข้างกร่อย แต่สามารถให้ผลผลิต(ข้าวเจ้าพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕) ได้ถึง ๙๖๓.๒ กิโลกรัม/ไร่ โดยใช้ต้นทุนเพียง ๑,๐๓๐ บาท (ข้อมูลการผลิตในปี ๒๕๕๕)

๔.๒ การจัดการปัจจัยการผลิต

เนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ดั้งเดิม ได้เห็นวิธีการทำนํ้าเค็มจากบรรพบุรุษ พบทั้งปัญหา อุปสรรค ต่างๆ และองค์ความรู้จึงได้มีการศึกษา ทดลองหาความรู้เพิ่มเติม เริ่มตั้งแต่การสังเกตพื้นที่ ระดับของนํ้าเค็มที่มีผลต่อต้นข้าว แล้วนำปัจจัยต่างๆ มาประยุกต์ จนทำให้การทำนํ้าเค็มเป็นไปด้วยดี

๔.๓ การผลิต/การปลูก/การเลี้ยง

ขั้นตอนการทำนํ้าเค็ม โดยวิธีการดํานามีดังนี้

๑. การเตรียมกล้า มีการตากกล้าบนที่สูงหรือที่ดอน ที่นํ้าเค็มท่วมไม่ถึง
๒. การดํานา ต้องดํานาในช่วงที่นํ้าจืดไหลเข้านา และกักนํ้าไว้ในนา เพื่อใช้ในการปลูกข้าวตลอดฤดูกาล
๓. การดูแลรักษา มีการสำรวจระดับนํ้าในนาและประตูระบายนํ้า เพื่อการแก้ไขที่ทันท่วงที
๔. มีการสำรวจแปลงนา โดยหมั่นตรวจดูโรคและแมลง เพื่อแก้ไขปัญหาได้ทัน

๔.๔ การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่า

เน้นการบริโภคในพื้นที่

๔.๕ การตลาด

จำหน่ายเองตามตลาดนัด หรือในท้องถิ่น

๔.๖ อื่นๆ

การทำประโยชน์ทางด้านสังคม มีดังต่อไปนี้

๑. ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
๒. เป็นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

๕. ข้อมูลผู้ถอดบทเรียน (ชื่อ/นามสกุล/ตำแหน่ง/หน่วยงาน/โทรศัพท์)

นายประดิษฐ์ เจริญสุข นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด โทร. ๐๓๙๙-๕๑๑๐๐๘